

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-279 /295

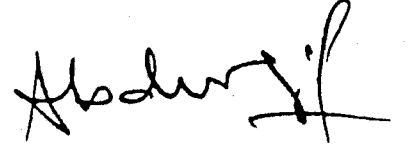
Ankara

13 / 1 / 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

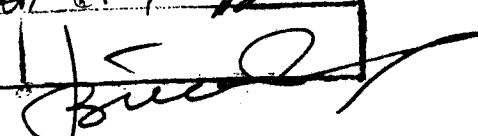
Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Abdullah GÜL
Başbakan

Eki :
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali E	Satılık, Arke, Geliştirme ve Sosyal İşler
E. as	- Dışişler
Tarih	27.1.2003 - 1/507
E. Md.	Ö. A. B. 13.
BAŞKAN	

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-492 / 3695

Ankara

2 17 / 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 10/6/2002 tarihinde kararlaştırılan "Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin 146 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Evrak Kom.	Dışişleri
Tarih	29.7.2002-1/1018
E. Md.	K.D.Bşk.

T/ 347

GEMİADAMLARININ YILLIK ÜCRETLİ İZNİNE İLİŞKİN 146 SAYILI SÖZLEŞMENİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

Madde 1- Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 1976 yılında Cenevre'de yapılan 62 nci oturumunda kabul edilen "Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin 146 Sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

Bülent Ecevit
BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

<i>D. BAĞÇELİ</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>H. H. ÖZKAN</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>M. YILMAZ</i> Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>K. D. D. D. D.</i> Devlet Bakanı
<i>P. TOSKAY</i> Devlet Bakanı	<i>M. KECECİLER</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Ş. S. S.</i> Devlet Bakanı	<i>F. BAL</i> Devlet Bakanı
<i>N. ARSEVEN</i> Devlet Bakanı	<i>M. YILMAZ</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. R. R. R.</i> Devlet Bakanı	<i>N. ARSEVEN</i> Devlet Bakanı V.
<i>H. G. G. G.</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. S. S.</i> Devlet Bakanı	<i>E. S. GAYDALI</i> Devlet Bakanı	<i>R. ÜNAL</i> Devlet Bakanı V.
<i>D. R. D. D. D.</i> Devlet Bakanı	<i>R. ÜNAL</i> Devlet Bakanı	<i>S. ÇAKMAKÇI</i> Adalet Bakanı	<i>S. ÇAKMAKÇI</i> Millî Savunma Bakanı
<i>I. CEM</i> Dışişleri Bakanı	<i>S. ORAL</i> Maliye Bakanı	<i>M. BOSTANCIOĞLU</i> Millî Eğitim Bakanı	<i>H. Y. Y. Y.</i> Prof. Dr. H. Y. Y. Y. Tarım ve Köylüleri Bakanı
<i>Prof. Dr. A. AKCAN</i> Bayındırlık ve İşleri Bakanı	<i>D. D. D. D. D.</i> Sağlık Bakanı	<i>Ulaştırma Bakanı</i>	<i>M. İ. TALAY</i> Kültür Bakanı
<i>M. KECECİLER</i> Çalışma ve Sosyal. Bak. V.	<i>M. İ. TALAY</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>Z. ÇAKAN</i> En. ve Tab. Kay. Bakanı	<i>F. AYTEKİN</i> Gençlik Bakanı
<i>M. TAŞAR</i> Turizm Bakanı	<i>M. İ. TALAY</i> Orman Bakanı V.	<i>F. AYTEKİN</i> Gençlik Bakanı	

Dosya No.
101-492

320

GEREKÇE

146 sayılı Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin Sözleşme, Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 13 Ekim 1976 tarihinde Cenevre'de yapılan 62 nci oturumunda kabul edilmiştir.

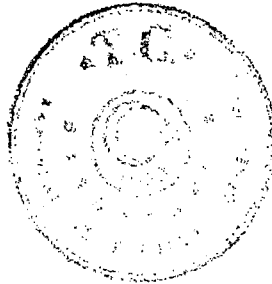
Sözleşmenin, onaylayan üye ülkenin savaş gemileri ve faaliyeti balık avcılığı veya bu amaca yönelik, ya da balina avcılığı veya benzeri amaca yönelik gemiler hariç, ülkede kayıtlı açık denizde seyrüsefere uygun gemiler, gemiadamları olarak istindam edilen kişilere uygulanacağı öngörülmekte ve her gemiadamının asgari süre ile belirlenen yıllık ücretli izin hakkı hüküm altına alınmaktadır.

Ayrıca, sözleşmeyi onaylayan her üyenin onaya ekleyeceği bir deklarasyon ile yıllık ücretli izin süresini ILO Genel Müdürlüğüne bildirmesi öngörülmektedir.

Sözleşmede gemiadamının tanımı yapılmakta ve sözleşmenin tanımlanan gemiadamları dışında kalan kişilere uygulanıp uygulanmayacağı ve açık deniz seferine çıkan gemi personelinin kapsam dışı tutulacak kimseler konusunda ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danışılacağı da öngörülmektedir.

Yine, izin hakkının tespitinde, hizmet dışında geçen sürelerle mesleki eğitim, hastalık, iş kazaları vb. ilgilinin kontrolü dışında işine gidemediği sürelerin çalışılmış gibi sayılacağı ve yıllık ücretli izin süresine rastlayan ulusal bayram ve genel tatil günleri; analık nedeniyle oluşan işgörmelik süreleri ve geçici izinlerin; yıllık ücretli izin süresine dahil edilemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

Sözleşme hükümleri ile ulusal yasalar, yönetmelikler ve uygulamalar karşılaştırılarak yapılan değerlendirme sonucunda, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İznine İlişkin 146 Sayılı Sözleşmesinin ülkemiz tarafından onaylanmasının ulusal hukukumuz açısından bir olumsuzluk yaratmayacağı, anılan Sözleşmenin onaylanmasının uygun ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

GEMİADAMLARININ YILLIK ÜCRETLİ İZNİNE İLİŞKİN 146 SAYILI SÖZLEŞME

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine, 13 Ekim 1976 tarihinde Cenevre'de yaptığı altmışikinci oturumunda;

Oturum gündeminin ikinci maddesinde yeralan, 1970 tarihine ait 132 sayılı Ücretli Tatiller Sözleşmesi (revize) ışığında, fakat söz konusu sözleşmeyle sınırlı kalmadan, 91 sayılı Gemiadamlarının Ücretli Tatilleri Sözleşmesi'nde 1949, düzeltmeler yapılmasına ilişkin önergeler benimsenerek ve bu önergelerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemiadamlarının Yıllık Ücretli İzinlerine ilişkin Sözleşme, 1976 olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi bindokuzyüzyetmişaltı yılı Ekim ayının işbu yirmidokuzuncu gününde kabul etmiştir.

Madde 1

Bu sözleşme hükümleri, henüz toplu sözleşmeler, hakem kararları, mahkeme kararları, yasa gereği ücret tespiti yöntemi ya da ulusal koşullara uygun ulusal uygulamalarla tutarlı bir başka tarzda yürürlük kazanmamışsa, ulusal yasa veya yönetmelikler marifetiyle yürürlüğe konur.

Madde 2

1. Bu sözleşme gemiadamı olarak istihdam edilen kişilere uygulanır.
2. Bu sözleşme bağlamında gemiadamı sıfatı;

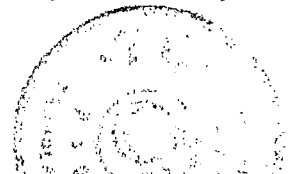
a) savaş gemisi;

b) balık avcılığı işinde kullanılan ya da balık avcılığı ile doğrudan ilişkili ya da balina avcılığı ya da benzer işlerde kullanılan gemiler dışında, bu sözleşmenin yürürlükte olduğu ülkeye kayıtlı açık deniz seferi yapan gemilerde her hangi bir sıfatla istihdam edilen kişileri ifade eder.

3. Hangi tip gemilerin bu sözleşmenin uygulanması amacıyla açık deniz gemisi sayılacağı, gemi sahipleri ve gemiadamlarının varsa ilgili örgütlerine danışıldıktan sonra ulusal yasa veya yönetmeliklerle belirlenir.

4. Bu sözleşmeyi onaylayan her üye, sözleşmenin uygulama alanını, sektörün içinde bulunduğu koşulların gerektirdiği değişiklikleri, gemi sahipleri ve işçilerin varsa ilgili örgütlerine danıştıktan sonra, yapmak suretiyle, bu maddenin 2. fıkrası (b) bendinde yer alan gemiadamı tanımının dışında kalan kişileri veya bazı kategorileri de kapsayacak şekilde genişletebilir.

5. Bu maddenin 4. paragrafına uygun olarak bu sözleşmenin uygulanmasını genişleten her üye, uygulamanın genişletildiği kategorileri ve varsa değişiklikleri onay sırasında bu onayına ekleyeceği bir bildirimde belirtecektir.

6. Bu sözleşmeyi onaylamış olan üye onaylama sırasında belirlenmiş kategoriler varsa ve daha sonra sözleşmenin uygulama alanını bu kategorilerin dışında kalanları da kapsayacak şekilde genişletirse bu durumu Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne bir deklarasyonla bildirir.

7. Zorunluluk gereği kadar olmak üzere deniz aşırı sefer yapan gemilerde istihdam edilen kişilerden sınırlı sayıda kategorilere dahil olanlar gemi sahipleri ile gemiadamlarının varsa ilgili örgütleriyle danışılarak yetkili makam tarafından ya da ülkede geçerli sistem yoluyla alınacak önlemlerle sözleşmenin uygulama kapsamının dışında tutulabilirler.

8. Bu sözleşmeyi onaylayan üye, sözleşmenin uygulanması hakkında Uluslararası Çalışma Örgütü anayasasının 22. Maddesi uyarınca vereceği ilk raporunda, bu maddenin 3. ve 7. fıkralarına uygun olarak uygulama kapsamı dışında bıraktığı kategorileri gerekçeleri ile birlikte bir liste halinde bildirir. Takip eden raporlarında ise, uygulama kapsamı dışında bırakılan kategoriler açısından ulusal mevzuatının durumunu ve gene bu kategoriler bakımından sözleşmenin hangi ölçüde uygulanabilir olduğu veya hangi ölçüde uygulanmasını önerdiğini belirtir.

Madde 3

1. Bu sözleşmenin uygulandığı her gemiadamı, asgari süre ile belirlenen yıllık ücretli izin hakkına sahiptir.

2. Bu sözleşmeyi onaylayan her üye, onaya ekleyeceği bir deklarasyon ile yıllık ücretli izin süresini bildirecektir.

3. İzin, her halükarda bir yıllık hizmet süresi için 30 takvim gününden az olmayacaktır.

4. Bu sözleşmeyi onaylayan her üye, ILO Genel Müdürüne daha sonra bildireceği bir deklarasyon ile onay sırasında bildirdiği süreden daha uzun yıllık izin süresini bildirebilir.

Madde 4

1. Önceki maddede öngörülen tam izin hakkı için, herhangi bir yıldaki hizmet süresi gereken süreden daha az olan bir gemiadamı o yıl içindeki hizmet süresiyle orantılı yıllık ücretli izin hakkına sahiptir.

2. Bu sözleşmedeki "yıl" deyimini bir takvim yılı veya aynı süreye denk herhangi bir süreyi ifade eder.

Madde 5

1. Yıllık ücretli izne hak kazanmak için, hizmet süresinin hesaplanması yöntemi, her ülkede yetkili makam veya uygun mekanizma ile belirlenir.

2. Her ülkede yetkili makam ya da uygun mekanizma yoluyla belirlenecek koşullara bağlı olarak gemideki görev yerleri dışında yapılan çalışma hizmet süresinden sayılır.

3. Her ülkenin yetkili makamı ya da uygun mekanizma yoluyla belirlenecek koşullara bağlı olarak onaylı denizcilik meslek kurslarına devam edilirken veya ilgili gemiadamının isteği dışında hastalık, yaralanma, analık gibi nedenlerle işbaşı bulundurulmayan süreler hizmet süresinden sayılır.

Madde 6

Aşağıdaki süreler, bu Sözleşmenin 3 ncü madde 3 ncü paragrafında belirtilen asgari yıllık ücretli izin süresinden sayılmayacaktır.

- (a) Yıllık ücretli izin ile çakışsın ya da çakışmasın, bandıra ülkesinin resmi ya da geleneksel tatil günleri,
- (b) Her ülkede yetkili makam ya da uygun mekanizma yoluyla belirlenecek koşullara bağlı olarak hastalık, yaralanma ya da analık nedeniyle oluşan iş göremezlik süreleri,
- (c) Görev başında olduğu süre içinde geçici kıyı izinleri,
- (d) Her ülkede yetkili makam ya da uygun mekanizma yoluyla belirlenecek koşullara bağlı olarak her türden telafi izinleri

Madde 7

1. Bu sözleşmede geçen yıllık iznini kullanan her gemiadamı en azından her ülkede yetkili makam ya da uygun mekanizma yoluyla belirlenen yöntemle hesap edilen yıllık izin süresinin karşılığı normal ücretini (Ücretin aynı olarak ödenen kısmının nakit karşılığı dahil olmak üzere) alır.

2. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca tahakkuk ettirilen miktarlar, ulusal yasa ve yönetmelikler ya da gemiadamı ve işvereni bağlayıcı bir sözleşmeyle farklı bir uygulama şart koşulmamış ise izne çıkılmadan önce ödenir.

3. Hak kazandığı yıllık iznini kullanmadan işinden ayrılan ya da çıkartılan gemiadamı, yıllık iznine tekabül eden bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen ücreti alır.

Madde 8

1. Yıllık ücretli iznin parçalara bölünmesi ya da bu iznin müteakip yılın izniyle birleştirilmesine yetkili makam ya da her ülkede uygun mekanizma yoluyla izin verilebilir.

2. Bu maddenin 1. fıkrasına bağlı olarak ve gemiadamı ile işvereni bağlayıcı bir sözleşmede farklı bir uygulama şartı koşmamışlarsa, bu sözleşmede geçen yıllık izin kesintisiz bir süreden oluşur.

Madde 9

Her ülkede, yetkili makam tarafından ya da uygun mekanizma yoluyla, İstisnai durumlarda geçerli olmak üzere, bu sözleşmeye dayanılarak verilmesi gereken yıllık iznin yerine asgari 7. Maddede şart koşulan ücrete eşit miktarda nakit ödeme yapılmasına dair hüküm getirilebilir.

Madde 10

1. İznin kullanılacağı zaman; yönetmelikler, toplu sözleşme, hakem kararı veya ulusal uygulamalarla uyumlu diğer araçlarla aksi kararlaştırılmamışsa ve mümkünse ilgili gemiadamı veya temsilcisine danışılıp anlaşmaya varıldıktan sonra işveren tarafından belirlenir.

2. Hiçbir gemiadamının rızası olmaksızın, hangisi evine daha yakınsa, işe alındığı veya çalıştığı yerden başka bir yerde izin kullanması istenemez, toplu sözleşme, ulusal yasa veya yönetmelik hükümleri saklıdır.

3. Yıllık iznine bu maddenin 2. fıkrasında belirtilenden farklı bir yerden ayrılması isteniyorsa, bir gemiadamı, evine yakın olan hangisiyse istihdam edildiği ya da tayfa olarak toplandığı yere ulaşım giderlerinin karşılanması hakkına sahiptir ve izne ayrıldığı yere geri dönüşüyle doğrudan ilgili iâşe ve diğer masrafları işveren tarafından karşılanır. Yolda geçen süreler gemiadamının hak kazandığı yıllık izin süresinden düşülemez.

Madde 11

3 üncü Madde'nin 3.fıkrasında belirtilen asgari yıllık ücretli izin hakkını kullandırmayan veya bu hakkın sözleşmenin 9.maddesi uyarınca istisnai olarak getirilen koşulun dışında yazılmış olan herhangi bir akit hükümsüzdür.

Madde 12

Yıllık iznini kullanan gemiadamı, sadece olağanüstü acil durumda ve zamanında tebligat yapılmak suretiyle işe çağrılır.

Madde 13

Bu sözleşme hükümlerine etkinlik kazandıracak usullerin icabı olarak, yıllık ücretli izinle ilgili düzenleme veya yasa maddelerinin tam olarak tatbik ve icrasını sağlamak üzere, yeterli denetim ya da diğer vasıtalar yardımıyla, müessir önlemler alınacaktır.

Madde 14

Bu Sözleşme 1949 tarihli Ücretli tatiller (Gemiadamları) Sözleşmesini (Revize) tadil eder.

Madde 15

Bu Sözleşme'nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 16

1. Bu Sözleşme, sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

2. Bu sözleşme , iki üyenin onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3 Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 17

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 18

1-Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2-Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 19

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesiHLere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 20

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

Madde 21

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 17 inci madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

2. İş bu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

Madde 22

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.

